Gemeenteraad Borger- Odoorn

Ons kenmerk
48891-2026:591290
Behandeld door
A. van der Scheer
Doorkiesnummer
14 0591
Bijlage

Datum
30 juni 2026
Onderwerp
Raadsbrief financiering Jeugdbescherming Noord

Geachte leden van de raad,

U bent eerder geïnformeerd over de situatie bij Jeugdbescherming Noord (JBN). Zo is de gemeenteraad hierover reeds geïnformeerd tijdens de actuele vragenronde van 21 mei jongstleden en via diverse raadsbrieven in januari, juni, september en oktober 2025. Graag nemen wij u mee in de meest recente ontwikkelingen binnen deze organisatie en het besluit dat de Drentse gemeenten hebben genomen over een aanvullende financiering voor 2026.

Aanleiding

In de afgelopen periode heeft JBN te maken gehad met wachtlijsten, capaciteitsproblemen en organisatorische onrust. Hierdoor hebben jeugdigen en gezinnen niet altijd tijdig de benodigde hulp en continuïteit in begeleiding ontvangen.

De ‘Stichting Jeugdbescherming Noord’ is de regionaal werkende Gecertificeerde Instelling in Groningen en Drenthe. Als Gecertificeerde Instelling geeft

Jeugdbescherming Noord uitvoering aan maatregelen jeugdbescherming en jeugdreclassering. De organisatie vervult daarmee een essentiële rol in het beschermen van inwoners in kwetsbare situaties.

Naar aanleiding van de wachtlijstproblematiek en zorgelijke signalen over de kwaliteit van de uitvoering, die ondanks eerdere investeringen niet verbeterde, is in opdracht van de gemeenten en JBN een gezamenlijk onderzoek uitgevoerd door AEF, gepubliceerd in maart 2025. Dit onderzoek maakte de onderliggende oorzaken inzichtelijk, waaronder tekortschietende sturing en een negatieve spiraal van personeelsverloop, ziekteverzuim en oplopende werkdruk. Uit dit onderzoek is een herstelplan voortgekomen dat voorzag in gerichte investeringen in de organisatie. Daarnaast werd duidelijk dat aanvullende investeringen noodzakelijk zijn om duurzaam herstel te realiseren.

Jeugdbescherming Noord

Bij JBN deden zich structurele capaciteitsproblemen voor, waaronder hoge werkdruk, ziekteverzuim, personeelsverloop en wachtlijsten. Hierdoor kregen jeugdigen en gezinnen niet altijd tijdig een vaste jeugdbeschermer, waren er wisselingen van jeugdbeschermers en trad vertraging op in de hulpverlening. Deze problemen leidden ertoe dat het Keurmerkinstituut (KMI) in december 2024 het reguliere certificaat schorste en een overbruggingscertificaat voor negen maanden verstrekte. In juli 2025 stelden de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) en de Inspectie Justitie en Veiligheid (JenV) JBN onder verscherpt toezicht. In reactie hierop hebben de Groningse en Drentse gemeenten in maart 2025 gezamenlijk € 1.104.000 beschikbaar gesteld voor uitvoering van een herstelplan. Destijds was duidelijk dat er ook in 2026 een aanvullende investering noodzakelijk zou zijn.

JBN heeft in 2025 aantoonbare verbeteringen gerealiseerd op het gebied van kwaliteit, sturing en bedrijfsvoering. Dit heeft in september 2025 geleid tot hercertificering en recent tot beëindiging van het verscherpt toezicht door de inspecties.

Reflectie Inspectierapport

Het inspectierapport bevestigt ons beeld van een organisatie in herstel. Door gerichte verbetermaatregelen is de personele bezetting versterkt, het verloop verminderd en wordt er meer systematisch en methodisch gewerkt. Wij zijn ook positief over het feit dat de inspecties zien dat zeker bij nieuwe maatregelen ouders en jeugdigen nadrukkelijker centraal staan en dat samenwerking en handelen bij onveiligheid beter zijn ingericht.

Tegelijkertijd zijn de verbeteringen nog niet overal voelbaar. Met name voor jeugdigen en ouders waar JBN al langer betrokken is, blijft de inspraak achter. Daarnaast heeft nog niet iedere jeugdige met een maatregel een vaste jeugdbeschermer. Dit achten wij onwenselijk, ook al is er vooruitgang geboekt bij het toekennen van vaste contactpersonen.

Voor de komende periode liggen de belangrijkste aandachtspunten bij het borgen van de ingezette verbeteringen en het versterken van de randvoorwaarden, met name op het gebied van betekenisvol contact met jeugdigen en ouders en de financiering. De huidige vooruitgang is hoopgevend, maar nog kwetsbaar.

De inspectie signaleert bovendien dat een deel van de problematiek voortkomt uit bredere knelpunten in het stelsel, zoals een vastlopende keten, beperkte beschikbaarheid van hulp en personeelstekorten. Wij nemen de oproep van de inspecties serieus en zien dit als onze verantwoordelijkheid.

Herstel in 2026

Uit de geactualiseerde cijfers blijkt dat de investeringen in 2025 voor het herstel hoger zijn uitgevallen dan eerder voorzien. Dit is met name veroorzaakt door hogere kosten voor de noodzakelijke inzet van externe, ervaren jeugdbeschermers en een te laag ingeschat ziekteverzuim in de raming in het AEF-rapport. Als gevolg hiervan is een negatief financieel resultaat ontstaan. In 2025 is dit tekort nog opgevangen door inzet van het buffervermogen van JBN. Verdere inzet hiervan is echter niet mogelijk zonder dat het buffervermogen onder de minimale norm van 10% komt, waarop de Nederlandse Zorgautoriteit toezicht houdt. Om tot verdere, duurzame verbetering te komen, terugval te voorkomen en te werken aan

een stabiele organisatie, heeft JBN, onder regie van de stuurgroep, een realistische begroting voor 2026 opgesteld.

Al bij de publicatie van het AEF-rapport was duidelijk dat aanvullende financiering ook noodzakelijk zou zijn voor 2026 en 2027 om het verschil tussen het landelijk tarief jeugdbescherming en de gerealiseerde kostprijs bij JBN te dekken. Een sluitende begroting in 2026 vraagt om een incidentele financiering van €1.750.000,- door de Drentse en Groningse gemeenten. Met deze investering kan het herstel worden voortgezet en kan worden toegewerkt naar een situatie waarin weer binnen het landelijk tarief kan worden gewerkt. Ook in 2027 zal een aanvullende financiering nog noodzakelijk zijn.

Voor Drenthe betekent dit voor 2026 een extra investering van € 370.800,-. Bovenop het bedrag van € 329.200,- dat we reeds gereserveerd hebben in de begroting van de Jeugdhulpregio Drenthe (JHRD), wetende dat dit naar verwachting onvoldoende zou zijn. We wilden echter eerst beter zicht hebben op de situatie om hierover een gedragen besluit te nemen. In het afgelopen jaar hebben wij duidelijke verbeteringen gezien bij JBN. Hoewel er nog tekortkomingen zijn, geven deze ontwikkelingen voldoende vertrouwen om aanvullende financiering beschikbaar te stellen. Het Algemeen Bestuurlijke Overleg Jeugd is op 18 juni 2026 conform de geldende mandaatregeling, akkoord gegaan met deze aanvullende investering. In de facturatie van de kosten van de JHRD vanaf Q3, wordt deze extra investering in rekening gebracht bij individuele gemeenten. De geldende verdeelsleutel is daarbij uitgangspunt. Voor Borger-Odoorn betekent dit een extra investering van €18.169,20. De financiering hiervan vindt plaats vanuit het jeugdhulpbudget voor regionale samenwerking

Hiermee krijgt de organisatie de ruimte om het ingezette herstel te bestendigen en verdere verbetering voor inwoners te realiseren. Deze financiering is niet vrijblijvend en is nadrukkelijk gekoppeld aan resultaatafspraken en intensieve sturing via de daarvoor ingerichte stuurgroep. Bij incidenten en calamiteiten voeren we gesprekken over de onderliggende oorzaken en vragen we om expliciete verbetermaatregelen die we nadrukkelijk monitoren en volgen via de stuurgroep.

Risico's

JBN vervult een essentiële rol binnen de beschermingsketen in de regio en geeft uitvoering aan wettelijke taken. Wanneer deze taken onder druk staan, heeft dit directe gevolgen voor inwoners in kwetsbare omstandigheden en voor het functioneren van de beschermingsketen als geheel. Dit vergroot de risico's voor de veiligheid van gezinnen en huishoudens in bredere zin. Het belang van een stabiele organisatie is daarmee groot. Het niet beschikbaar stellen van aanvullende middelen betekent dat wordt doorgewerkt met een ontoereikende personele bezetting wat direct gevolgen zal hebben voor de kwaliteit van de uitvoering.

Perspectief

De situatie onderstreept de noodzaak van structurele verandering in de gehele jeugdbeschermings- en veiligheidsketen. In Drenthe werken wij daarom aan verbetering van de jeugdbeschermingsketen met de implementatie van 'scenario 4', wat staat voor een netwerkorganisatie voor jeugdbescherming in het vrijwillig en het gedwongen kader. Deze implementatie maakt weer onderdeel uit van het landelijke toekomstscenario. Deze werkwijze staat voor een andere manier van samenwerken met gezinnen en tussen professionals onderling. Het zogenoemde estafettemodel wordt hiermee doorbroken: het lokale team blijft betrokken, terwijl expertise op het gebied van veiligheid wordt toegevoegd. Hierdoor krijgen gezinnen sneller de juiste hulp, ervaren zij meer continuïteit en worden zij beter betrokken bij beslissingen over hun situatie. Daarnaast ervaren professionals meer werkplezier. Over deze ontwikkeling wordt u in het najaar van 2026 nader geïnformeerd.

Om deze verbetering duurzaam te realiseren, is ook actie van het Rijk noodzakelijk. Structurele aanpassingen in wetgeving, bekostiging en de arbeidsmarkt zijn nodig om te voorkomen dat deze situatie zich blijft herhalen en om te waarborgen dat jeugdigen en gezinnen tijdig de hulp krijgen die zij nodig hebben. Wij blijven hier nadrukkelijk op aandringen in de daarvoor bestemde landelijke gremia.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de locosecretaris, de burgemeester,

L.E. Helder – Klamer mr. J. Seton